

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 5. februara 2024. godine
Br. ref.:RK 2318/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br.KI217/22

Podnosilac

Nuri Rexha

**Ocena ustavnosti presude [2021:206775] Vrhovnog suda Kosova
od 20. septembra 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Nuri Rexha, naselje Duškaja, opština Kačanik (u daljem tekstu: podnosilac zahteva). Podnosioca zahteva zastupa Liman Musa, advokat iz Uroševca (u daljem tekstu: zastupnik podnosioca zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [2021:206775] Vrhovnog suda Kosova od 20.septembra 2022. godine, u vezi sa presudom [CA.nr.191/2016] Apelacionog suda od 28.septembra 2020. godine i presudom [C.nr.228/2014] Osnovnog suda u Kačaniku od 04.decembra.2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti navedenih presuda, kojim se navodno podnosiocu zahteva povređuju prava i osnovne slobode zagarantovane članovima 21 [Opšta načela], 22 [Direktna primene međunarodnih sporazuma i instrumenata], 24 [Jednakost pred zakonom], 31 [Pravo na pravično suđenje] i 53 [Tumačenje odredbi ljudskih prava], Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) kao i člana 6 (Pravo na pravično suđenje) Evroske konvencije o ljudskim pravima.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članu 22. (Procesuiranje podnesaka) i članu 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) kao i pravilu 25 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).
5. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedene Uredbe, kojom je ukinut Pravilnik o radu Ustavnog suda br. 01/2018. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78 (Prelazne odredbe) Pravilnika o radu br. 01/2023, izuzetno će se i dalje primenjivati pojedine odredbe Pravilnika o radu br. 01/2018 u slučajevima registrovanim u Sudu pred ukidanje, samo ako i u meri u kojoj su povoljniji za stranke.

Postupak pred sudom

6. Dana 28. decembra 2022. godine, zastupnik podnosioca zahteva je putem pošte podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 30.decembra 2022.godine, Sud je primio i registrovao zahtev.
8. Dana 11. januara 2023. godine, Predsednica Suda je odlukom [Br. GJR.KI217/23], imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i odlukom [Br. KSH.KI217/23] imenovala je Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Safet Hoxha, (predsedavajući), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci, članovi.
9. Dana 24. januara 2023. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosioca zahteva o registraciji zahteva i, ujedno od njega je tražio da popuni standardnu formu zahteva suda, kao i da dostavi Sudu presudu [CA.nr.191/2016] Apelacionog suda.
10. Sud je istog dana kopiju zahteva poslao Vrhovnom sudu.
11. Dana 15. februara 2023. godine, Sud je od zastupnika podnosioca primio samo delimično popunjen formular Suda kao i presudu Apelacionog suda koju je Sud tražio u pismu od 24.januara.2023.godine.

12. Dana 21. januara 2024 godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica slučaja

13. Sud isključivo na osnovu presuda redovnih sudova koje podnosilac zahteva osporava, a ne i na osnovu zahteva koji je podneo zastupnik podnosioca, jer u njemu nema relevantnog opisa činjenica, nalazi, da su podnosilac zahteva i lice G. K., sklopili predugovor za kupovinu poslovnog prostora u površini od 35 m², za ugovorenu cenu od 66.000 eura, koja je trebala da se isplaćuje u ratama. Podnosilac zahteva je uplatio prvu ratu u iznosu od 20.000 eura. Međutim, poslovni prostor nije bio izgrađen u dogovorenom vremenskom roku.
14. Shodno tome podnosilac zahteva je podneo Osnovnom sudu tužbu, u kojoj se kao prvotuženo lice pojavljuje G.K., iz Suve Reke, dok se kao drugotuženo lice pojavljuje E. B., iz sela Bičevac, opština Kačanik. U tužbenom zahtevu, podnosilac zahteva je tražio poništenje predugovora kao i povraćaj iznosa u visini od 20.000 eura sa uračunatom kamatom.
15. Dana 28.oktobra 2015. godine tokom raspravne sednice pred Osnovnim sudom prvotuženi G.K., nije osporio tužbeni zahtev tužioca (podnosioca), i istakao da je od tužioca (podnosioca) primio sredstva u iznosu od 20.000 € za kupovinu poslovnog prostora, na površini od 35 m², dok je iznos od 650 € uplatio drugtuženom E.B., za obaveze preduzeća.
16. Drugotuženi E. B., je tokom sudskog ročišta osporio tužbeni zahtev tužioca, i predložio sudu da isti odbije, *“jer je iz svih dokaza pronađenih u spisima predmeta dokazano da je prvo tuženi primio ova sredstva, a što je on i priznao.”*
17. Dana 4.decembra 2015.godine, Osnovni sud je doneo presudu [C.nr.228/14], kojom je delimično usvojio tužbeni zahtev podnosioca, raskinuo je predugovor o kupoprodaji poslovnog prostora zaključenog dana 06.juna.2009. godine, i obavezao prvotuženog G.K., da podnosiocu zahteva vrati iznos od 20.000 €, i to sa obračunatom kamatom.
18. Istom presudom Osnovni sud je tužbeni zahtev podnosioca protiv drugtuženog E. B., odbio kao neosnovan.
19. U presudi [C.nr.228/14],Osnovni sud je naveo:

„[...] sud je prinudio prvo tuženog da ispuni obavezu prema tužiocu, jer je prvo tuženi primio ova sredstva, dok mu lokal nije predata po ugovoru [...]

Pošto je tuženi zakasnio sa naknadom štete. Sud je zahtev tužioca i na osnovu člana 277. ZOO-a, prinudio tuženog G. K., da tužiocu na dosuđene iznose isplati i kamatu kao na sredstva deponovana u banci bez određenog odredišta duže od godinu dana i to počev od 06.06.2009. godine (od dana kada su finansijska sredstva predata, do konačne isplate.

Sud je odbio kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca protiv tuženog E. B. , iz sela Bičevac, jer su dokazi pronađeni u spisima predmeta dokazali da je iznos od 20.000,00 € primio tuženi G. K, dok je ovaj nije primio nikakvu obavezu o plaćanju, a tu činjenicu je sud potvrdio iz aneksa ugovora od 07.08.2009. godine.“

20. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na presudu Osnovnog suda u vezi sa odbijanjem tužbenog zahteva protiv drugotuženog, navodeći pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja.
21. Dana 28.septembra 2020. godine, Apelacioni sud je doneo presudu [CA.nr.191/2016], kojom je odbio žalbu tužioca kao neosnovanu, dok je presudu Osnovnog suda potvrdio u celosti.
22. U obrazloženju presude [CA.nr.191/2016], Apelacioni sud je naveo:

„[...] činjenično stanje, kao što je prethodno navedeno, prvo stepeni sud je pravilno i pravno potvrdio, pa žalbeni navodi sa kojima je i prikazani u pogrešnom i nepotpunom overavanju činjeničnog stanja su neosnovani. Prvostepeni sud je iz priloženih ugovora, predugovora i drugih pisanih dokaza, nesumnjivo dokazao da je tužilac bio u ugovornom odnosu, odnosu prodaje nepokretnosti sa prvo tuženim, dok je drugo tuženi samo svedok navedenog pravnog posla a takođe i potpisnik predmetnog pred-ugovora. Ugovorni odnosi prvo tuženog i drugo tuženog se ne tiču tužioca, niti utiču na njegova prava.“

“Shodno gore navedenom, u smislu člana 45. st. 1, 2. i 3. ZOO-a, zaključen predugovor stvara obaveza za izvođače radova. S obzirom na to da prvo tuženi nije izvršio svoje obaveze prema tužiocu, dakle, prema članu 124. ZOO-a, tužilac je imao pravo na raskid ugovora, kao i pravo na naknadu štete.“

23. Podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv presude Apelacionog suda, navodeći *„povrede parničnog postupka, iz člana 182. stav 1. i stava 2. tačke k), n) i i), zbog povrede međunarodnih standarda o pravima čoveka, i pogrešne primene materijalnog prava.“*
24. Dana 20. septembra 2022. godine, Vrhovni sud je doneo presudu [2021:206775], kojom je odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva, izjavljenu protiv presude [CA.nr.191/2016] Apelacionog suda.
25. U obrazloženju presude [2021:206775], Vrhovni sud je naveo;

„Navod da je prvo stepeni sud povredio zakonske odredbe člana 182. tačka i) ZPP-a, jer nije dao mogućnost strankama da budu saslušane kao stranke u postupku, nije osnovana, jer činjenica da gore navedena odredba ne obavezuje sud da sasluša stranke u svojstvu stranke u postupku, već ga obavezuje da obezbedi mogućnost da zakonito i pravično ispita predmet u sudu, što je prvo stepeni sud učinio, pošto je ista redovno pozvala stranke na sednicu, obezbeđeno je da li je poziv strankama dostavljen uredno, te s tim u vezi nije bilo povrede procedure, pošto su stranke u mogućnosti da iznesu sve svoje navode i izjave, što je dovoljno da se obezbedi pristup sudu i odgovarajući proces za pravično suđenje i u skladu sa članom 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima.“

„U vezi sa revizijskim navodima da je „Pobijana odluka nejasna, protivrečna obrazloženju pobijane presude i da ista sadrži elemente koji izazivaju zabunu i nejasnoće u razumevanju obrazloženja odluke“, neosnovan je navod, jer je struktura i sadržaj presude u skladu sa odredbama člana 160. ZPP-a, jer je odredba sastavljena na uredan način, a obrazloženje presude je u potpunosti u skladu sa načinom odluke.“

„Revizijski navodi za pogrešnu primenu materijalnog prava nisu usvojeni kao osnovani od strane Vrhovnog suda, jer su prvo stepeni i drugo stepeni sud, ceneći

isti tužbeni zahtev tuženog pred ovim sudovima, dali potpuno i jasno obrazloženje i isti razlozi su prihvatljivi i za revizijski sud, jer u konkretnom slučaju između parničnih strana nije sporno da je prvo tuženi G.K., iz Suve Reke primio od tužioca novčani iznos od 20.000,00 €, a on je u obavezi da vrati ova sredstva zbog neispunjenja ugovora. Ovo potvrđuje i ugovor zaključen između tužioca i prvo tuženog dana 06.06.2009. godine.“

Navodi podnosioca zahteva

26. Podnosilac zahteva navodi da se presudama redovnih sudova njemu povređuju prava garantovana članovima 21 [Opšta načela], 22 [Direktna primene međunarodnih sporazuma i instrumenata], 24 [Jednakost pred zakonom], 31 [Pravo na pravično suđenje] i 53 [Tumačenje odredbi ljudskih prava], Ustava, kao i člana 6 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.
27. Međutim, navodne povrede članova Ustava i EKLJP, podnosilac zahteva obrazlaže isključivo sa dva paragrafa a, koje će Sud citirati u celosti:

„TEŠKO KRŠENJE Evropske konvencije, član 6, za ljudska prava, kao i prava zagarantovana Ustavom Republike Kosova za pravedno i jednako suđenje pred zakonom, na osnovu činjenica i dokaza.

Sud je u svakoj fazi postupka dužan da uvaži i uzme za osnovu sve okolnosti i dokaze koje iznesu sve strane i da ne postupa samovoljno na neustavan način i u suprotnosti sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima počev od člana 1. do poslednje odredbe gde se ljudska prava garantuju pred sudovima, kao i u suprotnosti sa samim Ustavom Republike Kosova“.

28. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda, da usvoji njegov zahtev, da predmet ponovo vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da se presuda [C.nr.228/2014] Vrhovnom sudu vrati radi donošenja pravične, meritorne presude.

Relevantne ustavne odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda“.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

“1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu

isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde”.

[...]

Ocena prihvatljivosti zahteva

29. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi o prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.

30. U tom smislu, Sud se prvenstveno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju da:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

31. Pored gore navedenih kriterijuma, Sud se takođe poziva i na uslove o prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47 (Individualni zahtevi), 48 (Tačnost podneska) i 49 (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47 (Individualni zahtevi)

“Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48 (Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49 (Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.”

32. U vezi sa ispunjenjem gore navedenih kriterijuma, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva: (i) Ovlašćena strana; (ii) osporava jedan akt nekog javnog organa, odnosno presudu [2021:206775] Vrhovnog suda od 20. septembra 2022. godine; (iii) iscrpeo je sva pravna sredstva koja su mu bila dostupna u skladu sa zakonom; (iv) naveo je

prava i slobode za koje on smatra da su mu povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48 Zakona; kao i (v) Podneo je zahtev u skladu sa zakonskim rokom koji je propisan u članu 49 Zakona.

33. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su propisani u pravilu 34 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika o Radu. Pravilo 34 (2) Poslovnika o Radu propisuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmotri neki zahtev, uključujući i uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan, gde se precizira da:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju.”

34. Gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i na osnovu prakse Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 34 Poslovnika o Radu. (vidi slučajeve Suda K104/21, podnositeljka zahteva [Nexhmije Makolli](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26; i [K175/20](#), podnosilac zahteva [Kosovska Agencija za Privatizaciju](#), Rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
35. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao “*očigledno neosnovan*” u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može da sadrži. S tim u vezi, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o “*očigledno neosnovanim navodima*”. Poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi “*četvrtog stepena*”; (ii) navodi koje karakteriše “*jasno ili očigledno odsustvo povrede*”; (iii) “*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*” navodi; i na kraju, (iv) “*konfuzni i nejasni*” navodi.
36. U tom kontekstu i u daljem tekstu, kako bi ocenio prihvatljivost zahteva, odnosno kako bi u okolnostima konkretnog slučaja ocenio da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanog u ovom zahtevu i relevantne navode podnosioca zahteva. Tokom procene navoda podnosioca zahteva Sud će primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojom je on, na osnovu člana 54. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
37. U okolnostima ovog konkretnog slučaja, Sud podseća da je činjenično stanje on rekonstruisao isključivo na osnovu presuda koje podnosilac zahteva osporava pred ovim sudom, i to iz razloga što je izostalo detaljno objašnjenje opis činjeničnog stanja iz zahteva koji je zastupnik podnosioca podneo sudu. Na osnovu takve rekonstrukcije činjeničnog stanja Sud je zaključio da je podnosilac zahteva sklopio predugovor sa licem G.K., u cilju izgradnje poslovnog prostora u površini od 35 m², za ugovorenu cenu od 66.000 eura, koja je trebala da se uplaćuje po fazama. Podnosilac zahteva je uplatio prvu ratu u iznosu od 20.000 eura. Međutim, pošto nije došlo do realizacije ugovorenog posla, odnosno izgradnje poslovnog prostora, podnosilac zahteva je podneo tužbeni zahtev protiv dva lica, i to G.K., i E. B., u kome je tražio poništenje predugovora, kao i povraćaj novčanog iznosa u visini od 20.000 eura, sa zateznom kamatom. Redovni sudovi su delimično usvojili tužbeni zahtev, i to onaj deo koji se odnosio na prvotuženog G.K., dok su tužbeni zahtev koji se odnosio na drugotuženog E.B., redovni sudovi odbili kao neosnovan.

38. Upravo ta činjenica je po nalazima ovog Suda navela podnosioca zahteva da tvrdi da je u postupku pred redovnim suodvima došlo do povrede člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP.
39. Međutim, kao što je Sud već naveo a, ovde će to i da ponovi, zastupnik podnosilac je prvo putem pošte 28.decembra 2022. godine podneo „svoju formu zahteva“ koju je naslovio sa „ZAHTEV ZA ZAŠTITU USTAVNOSTI“, u kojoj je naveo isključivo povredu člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, i koju je pokušao šturo i nejasno da obrazloži sa dva paragrafa, a koje je Sud već naveo u celini u delu navoda podnosioca zahteva.
40. Kako „Zahtev za zaštitu ustavnosti“ koji je podneo zastupnik podnosioca zahteva nije ispunjavao proceduralne uslove da bi se on razmatrao, Sud je zastupniku podnosioca poslao dopunsko pismo u kome je tražio, **i)** da on popuni standardnu formu zahteva suda, i **ii)** da sudu dostavi presudu Apelacionog suda koja nije bila dostavljena u prvom zahtevu.
41. Sud mora da navede da je zastupnik podnosioca zahteva 15.februara 2023.godine na zahtev Suda poslao službeni formular zahteva Suda, ali da je u njemu u potpunosti izostalo, **i)** činjenični opis slučaja, i **ii)** ne razjašnjava navode o povredi člana 31 Ustava i člana 6 EKLJP. Jedino što je zastupnik podnosioca naveo a, što predstavlja razliku od prvog zahteva jeste, da je on u popunjenom formularu suda naveo dodatne povrede i sledeće članove Ustava i EKLJP, i to članove 21, 22, 24, 31 i 53 Ustava i člana 6 EKLJP.
42. Dakle, Sud nalazi da zastupnik podnosioca zahteva, ni u svom prvom zahtevu od 28.decembra 2022.godine, a ni u drugom zahtevu od 15.februara 2023.godine, on nije dao hronološki opis činjenica slučaja, nikakvu detaljnu analizu u vezi sa tvrdnjama o povredi prava zagarantovanih navedenim članovima Ustava ili obrazloženja o prihvatljivosti i merituma zahteva. Uz to, zastupnik podnosilac zahteva je pomenio nekoliko članova Ustava i nije dao sažetak činjenica u svom predmetu, ili tačnije kako su osporene presude, rezultirale povredom prava i sloboda koje su zagarantovane navedenim članovima Ustava.
43. Pored toga, Sud posebno naglašava da je podnosilac zahteva, u postupku pred Ustavnim sudom, bio zastupljen od strane zastupnika advokata, od koga se očekuje da ima saznanja u vezi sa proceduralnim kriterijumima koji se trebaju ispuniti prilikom podnošenja nekog zahteva pred Ustavnim sudom a koji se tiču prihvatljivosti istog. Šta više, on je imao ne jednu, već dve mogućnosti da izgradi slučaj za podnosioca zahteva pred Ustavnim sudom, što svakako on nije učinio.
44. U smislu ovoga, Sud podseća da na osnovu ustaljene prakse ovog Suda ali i sudske prakse ESLJP-a, Sud proglašava zahtev neprihvatljivim kao očigledno neosnovan kada su navodi „*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*“ navoda, ili kada se ispuni jedan od dva karakteristična uslova, odnosno:
- a) kada podnosilac zahteva samo citira jednu ili više odredbi Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući kako su one povređene, osim ako je to jasno očigledno na osnovu činjenica i okolnosti slučaja (vidi, s tim u vezi, slučaj ESLJP-a: [*Trofimchuk protiv Ukrajine*](#), br. [4241/03](#), odluka od 31. maja 2005. godine; i [*Baillard protiv Francuske*](#), br. [6032/04](#), Odluka od 25. septembra 2008. godine);

- b) kada podnosilac zahteva ne iznese ili odbije da iznese materijalne dokaze u prilog svojih navoda (ovo se posebno odnosi na odluke sudova ili drugih unutrašnjih organa), osim kada postoje izuzetne okolnosti koje su van kontrole koje ga sprečavaju u tome (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da sudu dostave dokumente iz spisa predmetnog zatvorenika) ili ako sam sud ne odluči drugačije (vidi, slučaj Suda: [KI166/20](#), podnosilac zahteva [Ministarstvo Rada i socijalne zaštite](#), rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 42).
45. U ovom konkretnom slučaju, podnosilac zahteva tvrdi da je osporenim odlukama došlo do povrede prava i sloboda koje su zagarantovane gore navedenim članovima, ali ne razrađuje dodatno kako i zašto je došlo do povrede ovih relevantnih članova. S tim u vezi, Sud podseća da je on dosledno isticao da samo pozivanje na članove Ustava i EKLJP i njihovo pominjanje nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde takve povrede Ustava, podnosioci zahteva treba da osiguraju obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, slučajeve Ustavnog suda.: [KI175/20](#), podnosilac zahteva [Kosovska Agencija za Privatizaciju](#), rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 81; [KI166/20](#), citirano iznad, stav 52; i [KI04/21](#), podnositeljka zahteva [Nexhmije Makolli](#), citirano iznad, stavovi 38-39).
46. Stoga, Sud zaključuje da podnosilac zahteva u nijednom od svojih navoda o povredi prava i osnovnih sloboda koje su zagarantovane članovima 21, 22, 24, 31 i 53 Ustava i člana 6 EKLJP, nije ispunio zahteve iz stava (2) pravila 34 Poslovnika o Radu u vezi sa obrazloženjem i detaljnim argumentima u vezi sa prihvatljivošću i meritumom njegovog zahteva.

Zaključak

47. Na kraju, Sud zaključuje da se navodi podnosioca zahteva u vezi sa povredama članova 21, 22, 24, 31 i 53 Ustava i člana 6 EKLJP kvalifikuju kao navodi "četvrtog stepena" i isti su očigledno neosnovani po ustavnim osnovama, stoga se zahtev u celini oglašava neprihvatljivim kao očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, kako je to i propisano u stavu (2) pravila 34 Poslovnika o Radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i u skladu sa pravilima 34 (2) (g) i 48 (1) (b) Poslovnika o radu, na sednici održanoj dana 21. januara 2024. godine, jednoglasno,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljajfi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

